

Ця доповідь базується на ідеях вчення Нової Думки, русі, який зародився в США, більше 150-ти років тому. Проте, це вчення не є надбанням якоїсь однієї країни чи одного суспільства, бо приклади такого мислення можна знайти в багатьох світових релігіях і метафізичних вченнях багатьох країн. Вони, як ті підземні води, що течуть протягом століть, сховані від людських очей, і зрідка піднімаються на поверхню, тому-то так мало людей знає про них. До таких вчень, в першу чергу, слід віднести втаємничене вчення Ісуса, яке за словами Біблії, Христос запропонував тільки своїм учням, оскільки відчував, що натовп не був готовим сприйняти це вчення. Глибокий зміст учення був захований в притчах і загадкових висловлюваннях Ісуса, зібраних у Біблії, і призначених для тих «хто має вуха, той почує».

Отже, 150 років тому, в Сполучених Штатах, кілька жінок і чоловіків, які страждали на різні фізичні недуги, вирішили «почути» Ісуса і серйозно сприйняти Його ідею про те, що ми створені по образу і подоби Бога. Іншими словами, що ми є божественними сутностями, а не шматками протоплазми, чією долею є тільки страждання і, в кінці кінців, перетворення в пил. Ісус неодноразово наголошував, що ми є Духом, за своєю суттю, і великі справи, які він вчинив, ми також можемо робити «і навіть більші справи». Ті, хто стояв у витоків руху Нової Думки, наслідуючи жити по-новому, вийшовши за межі традиційного мислення і сприйняття світу, обумовленого їх соціальним та релігійним вихованням. Починаючи від Фінеаса Квімбі, в 19-му столітті, до Луїзи Хей і Маріанн Вільямсон, у 20-му столітті, вчення Нової Думки сьогодні має своїх учнів і послідовників в усьому світі.

Рух Нової Думки називають рухом практичного християнства, практичної духовності або вченням ментального зцілення. Це вчення має три головні аспекти, кожен з яких може стати початком для його опанування:

- *Психологічний*: Людина є тим, у що вона вірить, вона отримує те, на що сподівається. Нова Думка показує людині, як перевчити свою свідомість і своє серце, як навчитися вірити у своє щасливе майбутнє.
- *Метафізичний*: Нова Думка вчить розуміти основи нашої реальності і процес життя на Землі, через розуміння Бога, що дає людині знання для зцілення будь-якої ситуації в її житті.
- *Містичний*: Вчення Нової Думки допомагає людині навчитися відчувати єдність з Богом, що у свою чергу, дає людині основи для практичної трансформації власного життя.

Великі духовні майстри усіх часів вчили своїх учнів і послідовників тому, що достаток – це духовна реальність, яку не можуть змінити обставини людського життя. Життя, по своїй природі, є багатим, а ключ до розуміння фактів матеріального світу, таких як нестача, обмеження і бідність, людина повинна шукати у своєму внутрішньому стані.

Сьогодні, вважається, що більшість фізичних недуг, за своїм походженням, є психосоматичними. Тому, логічно було б прийняти вірогідність того, що фінансові проблеми також можуть бути зовнішнім проявом внутрішнього стану людини. Настав час великої ідеї, суть якої полягає в тому, що будь яка фінансова проблема людини має тісне відношення до її хибних переконань і негативних емоційних реакцій. Здорова ментальна позиція та емоція здатні зцілити будь-які фінансові труднощі.

Для того, щоб усвідомити, що означає істинний достаток, людина повинна глибше зрозуміти природу грошей і духовну функцію, яку вони відіграють у її житті. Ми звикли сприймати гроші як символ вартості і засіб обміну. Кожного дня ми використовуємо гроші, отримуючи свої заробітки і купуючи товари та послуги. Проходячи через тисячі рук продавців і покупців, гроші здійснюють в економіці обіг, який супроводжується рухом благ та послуг. Цей факт, щодо функціонування грошей, відкриває для нас глибшу істину: **гроші, по суті, обслуговують проходження потоку Божественної субстанції через наше життя, а тому їх також можна назвати матеріальним проявом божественного.** *Гроші – це Бог у дії*, тому що гроші – це засіб, який ми використовуємо, щоб привнести у своє життя ті блага, яких ми бажаємо.

То, що ж таке гроші? **Гроші – це певний символ, який наділяє нас можливостями. Це – матеріальне подання нематеріальної субстанції Всесвіту**, яка дає нам змогу забезпечити свої потреби у їжі, житлі, одязі, розвагах, книгах, відпочинку і безпеці. Гроші, як символ Божественної субстанції, постійно націлюють нас у напрямку безмежності всесвітнього забезпечення. Оберт за обертом гроші проходять через процес, який ми називаємо економікою. Але за усім цим стоїть основна життєва субстанція, котра задіяна і скерована актом нашої віри.

Слід пам'ятати, що гроші є продовженням людини, яка їх використовує, її думок та емоцій, пов'язаних з власним фінансовим і матеріальним станами. Гроші стають символом обмеженості і нестачі, для людини, котра має свідомість бідняка, але разом з тим, вони можуть стати символом багатства і добробуту, для тих, хто практикує позитивне мислення і чиї думки наповнені образами процвітання і достатку. Для того, щоб достаток плинув потужним потоком у наше життя, ми повинні сформувати таку свідомість, яка б відкрила шлях цьому потоку. Тому, кожного разу, коли ми витрачаємо гроші, ми повинні думати не про їх нестачу, а про їх необмеженість, свідомо вірячи у безкінечність потоку божественної субстанції. Важливо усвідомлювати, що грошовий обіг – це рух божественного потоку. Коли гроші йдуть до нас, то слід подякувати за те, що цей потік, який бере початок у Безкінечному, проходить через нашу роботу або через нашу справу. Коли гроші йдуть від нас, то потрібно подякувати за те, що вони не вичерпуються, а тільки зростають, оскільки саме ми підтримуємо їх потік.

В ситуаціях фінансової скрути, потреба у вірі для людини є важливішою, аніж потреба у додатковому фінансовому забезпеченні. Адже саме через віру, людина може мати доступ до усієї наявної у Всесвіті божественної субстанції, котра приймає форму не тільки грошей, але й форму творчих ідей, необмежених можливостей у кар'єрному і професійному рості, необхідної інформації і скерування для вирішення нагальних життєвих проблем.

У світі бізнесу, поширена помилкова думка, що найважливішою формою капіталу є матеріальні активи, до яких зазвичай відносяться, як до «основного капіталу». Іншими словами, гроші вважаються найважливішою складовою бізнесу. Така думка є цілковито хибною. Будь-який успішний бізнес-проект демонструє нам, що ключовим компонентом його тривалого успіху є слугування інтересам клієнтів, і саме це забезпечує йому стійку суспільну довіру. Тому, можна зробити висновок, що реальним капіталом для бізнесу повинні стати принципи служіння людям, які можна віднести до розряду духовних.

Духовні принципи є також ключем до вирішення будь-якої проблеми нестачі. Щоб позбутися бідності не потрібні гроші, а потрібна нематеріальна субстанція. Наприклад, можна подати жебраку трохи грошей, щоб він купив собі щось попоїсти, але навіть якщо він і купить собі трохи їжі, то до кінця дня він знову буде голодним. Тобто, якщо, не відбудеться зміна у його свідомості, якщо він не віднайде у собі істинного розуміння своїх стосунків з Всесвітом і не налаштується на своє унікальне внутрішнє джерело власного забезпечення, то насправді, нічого не зміниться у його житті. Людина завжди буде заможною у тій мірі, в якій вона дозволяє собі це, завдяки своїм думкам і своєму відношенню до себе, до своєї роботи, до власного фінансового стану. Розуміючи, що основою нашого процвітання є нематеріальна субстанція, то логічно зазначити, що у Всесвіті не існує нестачі божественної субстанції. Єдиною нестачею може бути тільки нестача вірних ідей і думок та істинного усвідомлення духовних принципів. **Саме наші думки, переконання і вірування, наша життєва позиція, формують потік нематеріальної субстанції, що проходить через наше життя.** Отже, проблему бідності можна здолати у будь-якому суспільстві, але тільки тоді, коли люди, у цьому суспільстві, зрозуміють важливий духовний принцип: кожна людина має доступ до необмеженого джерела божественної субстанції і вона може стати тим руслом, яке буде підтримувати потік усього, що є у Бога. **Багатство спочатку створюється у сфері думок та ідей, а вже потім відформовується, як потік грошей і благ.**

Тож, слід пам'ятати, що гроші є благом для нас. Гроші – це Бог в дії! Гроші, прямо або опосередковано, залучені у все, що людина робить протягом дня. Саме тому, позитивне відношення до грошей є обов'язковим для кожної

людини. Необхідно цінувати гроші, благословляти їх і залишатися відкритими до їх потоку.

Анатолій Литвин

Тернопільський національний економічний університет

СОЦІАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ ГРОШЕЙ ТА ЇХ МОРАЛЬНА ОЦІНКА

Світ побудовано таким чином, що гроші відіграють домінуючу роль, як у житті соціуму, так і окремого індивіда. Вони вносять в індивідуальне і соціальне життя особливий ритм, стиль, особливе сприйняття світу [3]. Мета людини, працюючи, заробити гроші для того, щоб влаштувати собі безтурботне, щасливе, спокійне життя, наповнене змістом мрій. Сучасний світ характерний тим, що люди взаємодіючи між собою, заробляють гроші. Для грошей підходять такі синоніми: радість і горе, створення і руйнація, добро і зло і т.д. Вони впливають на всі сфери, як людського життя, так і суспільства в цілому. Різноманітними є підходи до заробляння грошей. Одні заробляють гроші не прикладаючи особливих зусиль, інші тяжко працюють і не мають грошей, тобто не користуються благами, яке створило людство, хоча в той же час та людина приймає більшу участь у створенні цих благ, ніж та, яка просто вміє заробляти гроші. Одні кажуть, що заволодівши грошима людина стає її рабом, інші кажуть, що людина стає вільною, коли їх має. Гроші мають внутрішню і зовнішню структуру протиріч.

Серед авторів, які в різний час займалися філософськими та економічними проблемами функціонування грошей у суспільстві, слід виділити роботи Г. Зіммеля [1], А.Сміта [6], Д.Рікардо [8], К.Маркс [4], Л. Харріса [10], І.Фішера [9], Дж. Кейнса [2] із українських вчених Мазараки А.А.[3], Скринник З.Е. [5] та ін.

Склад матеріалу грошей, стверджував Г. Зіммель, усе більше втрачає значення, а соціальний характер грошей зростає, гроші стають соціальним інститутом [1].

Соціальний інститут є сукупністю установ, організацій, груп, що розпоряджаються певними ресурсами людськими, матеріальними (грошми) та духовними задля реалізації покладених на нього функцій.

Відзначимо, що кожен соціальний інститут має певну мету та легалізовані її досягнення, певну систему потрібних функцій, особливо внутрішню структуру.

Головними соціальними інститутами є держава, церква, влада, освіта, наука, гроші і т.д. Гроші є не тільки, соціальний інститут, але і посередником між соціальними інститутами та індивідами.